

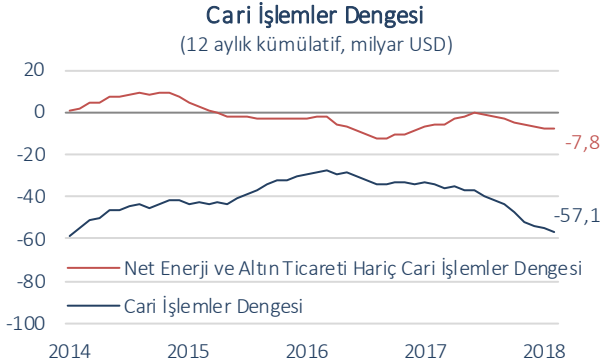

12 aylık kümülatif cari açık 57,1 milyar USD...

Cari açık Nisan'da yıllık bazda %45,9 oranında artarak 5,4 milyar USD ile piyasa beklentilerinin hafif üzerinde gerçekleşti. Petrol fiyatları ve net altın ticaretindeki seyrin son bir yıllık dönemde olduğu gibi cari dengedeki kötüleşme eğiliminde etkili olmaya devam etti. Nisan'da parasal olmayan net altın ithalatı geçtiğimiz yılın aynı ayına kıyasla 728 milyon USD artış kaydederken, dış ticaret açığındaki genişleme 1,8 milyar USD oldu. Turizm gelirlerindeki toparlanma ise cari dengedeki bozulmayı sınırlandırıyor. Net turizm gelirlerindeki yıllık artış oranı %50'ye yaklaştı.

Yılın ilk dört ayında cari açık dış ticaret açığındaki genişlemenin etkisiyle bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %80 oranında büyüdü. Bu dönemde hizmetler dengesinde ise güçlü bir iyileşme izlendi.

12 aylık kümülatif cari açık Nisan'da yıllık bazda 23 milyar USD artarak 57,1 milyar USD oldu. Mart 2014'ten bu yana en yüksek düzeye işaret eden bu rakam net enerji ve altın ticareti hariç tutulduğunda 7,8 milyar USD'ye geriliyor. Ancak net enerji ve altın ticareti hariç cari dengede de son sekiz aydır bozulma eğilimi dikkat çekiyor.

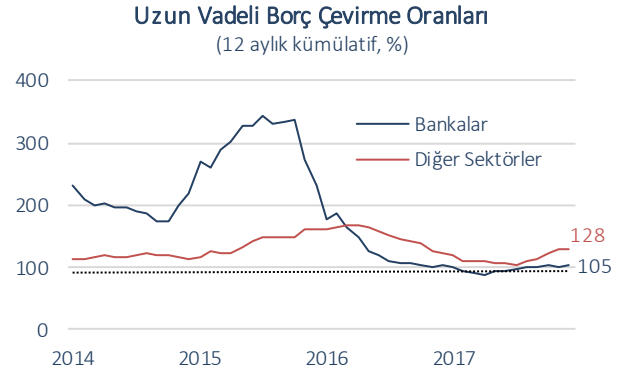
Efektif ve mevduat kalemi cari açığın finansmanına önemli katkı sağladı.

Nisan'da cari açığın finansmanında diğer yatırımlar kalemi altında izlenen efektif ve mevduatlar hesabı belirleyici

oldu. Yurt içi bankaların yurt dışı muhabirlerindeki efektif ve mevduatı 1,9 milyar USD net düşüş sergilerken, yurt dışı bankaların yurt içindeki efektif ve mevduatı 2 milyar USD arttı. Buna ek olarak bankacılık ve bankacılık dışı sektörler tarafından yurt dışından sağlanan krediler de cari açığın finansmanına önemli katkıda bulundu.

Borç çevirme oranları olumlu seviyelerde...

Nisan'da yurt dışından temin edilen kredilerin detayına bakıldığında bankacılık ve bankacılık dışı sektörlerin gerek kısa vadede gerekse uzun vadede net kredi kullanıcısı oldukları görülüyor. Bankacılık sektörü 4,3 milyar USD'lik uzun vadeli borçlanmasıyla öne çıkarken, diğer sektörler de bu dönemde uzun vadede yurt dışından 1,6 milyar USD kredi kullanımı gerçekleştirdi. İlgili sektörlerin Nisan ayında 12 aylık kümülatif verilere göre, uzun vadeli borç çevirme oranları sırasıyla %105 ve %128 oldu.

Portföy yatırımlarında sermaye çıkışı sürüyor.

Nisan'da doğrudan yatırımlarda 703 milyon USD ile ılımlı bir net giriş kaydedilirken, portföy yatırımlarında art arda üçüncü ayda da sermaye çıkışı kaydedildi. Bankaların ve diğer sektörlerin eurobond kaynaklı geri ödemelerinin yüksek olması bu gelişmede önemli rol oynadı. Bu dönemde yurt dışı yerleşiklerin devlet iç borçlanma senetleri piyasasında 456 milyon USD net alış, hisse senedi piyasasında 414 milyon USD net satış yaptığı görülüyor.

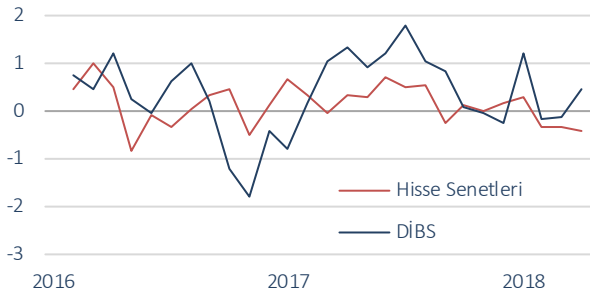
Türkiye'ye Net Sermaye Girişleri

	12 aylık kümülatif veriler (milyon USD)		Sermaye Girişlerinin Dağılımı (%)	
	Aralık 2017	Nisan 2018	Aralık 2017	Nisan 2018
Cari İşlemler Dengesi	-47.378	-57.073	-	-
Toplam Net Yabancı Sermaye Girişi	39.171	58.733	100,0	100,0
-Doğrudan Yatırımlar	8.204	7.257	20,9	12,4
-Portföy Yatırımları	24.445	18.603	62,4	31,7
-Diğer Yatırımlar	5.656	19.939	14,4	33,9
-Net Hata ve Noksan	850	12.891	2,2	21,9
-Diğer	16	43	0,0	0,1
Rezervler⁽¹⁾	8.207	-1.660	-	-

Not: Rakamlar yuvarlamadan ötürü toplamı vermeyebilir.

(1) Rezervler, toplam net sermaye girişleri ile cari denge arasındaki fark olup (-) değer rezerv artışını, (+) değer rezerv azalışını gösterir.

Kaynak: TCMB, Datastream

Yurt Dışı Yerleşikler Kaynaklı Sermaye Akımı
(milyar USD)

Mart'ta güçlü giriş kaydedilen net hata ve noksan kaleminde sermaye girişi Nisan'da 264 milyon USD ile sınırlı kaldı. Öte yandan 12 aylık kümülatif cari açığın finansmanına net hata ve noksan kaleminden 12,9 milyar USD'lik bir katkının gelmesi dikkat çekti.

Resmi rezervlerde artış...

Mart ayında portföy akımlarındaki zayıf görünümün de etkisiyle rezerv varlıklarda 4,8 milyar USD ile sert bir düşüş kaydedilmişti. Nisan'da bu kaleminde 2,8 milyar USD artış gözlemlendi. 12 aylık kümülatif verilere bakıldığında da Nisan itibarıyla rezervlerin arttığı görülüyor.

Cari açıktaki genişlemenin ivme kaybedeceği beklentisi...

Yılın ikinci çeyreğinden itibaren iç talepte normalleşmenin etkili olmaya başlaması ve Mayıs ayı geçici verilerinin dış ticaret açığı genişlemesinde ivme kaybına işaret etmesi önümüzdeki dönem için cari dengeyi olumlu etkileyebilecek gelişmelerin sinyalini veriyor. Turizm gelirlerindeki toparlamanın yanı sıra seçim sonrasında genişleyici maliye politikalarının ve etkilerinin azalacak olması da cari dengeyi destekleyebilecek faktörler olarak karşımıza çıkıyor. Öte yandan, petrol fiyatlarının seyri önem taşımaya devam ediyor. OPEC'in üretim kesintilerini gevşetebileceği haberlerinin de etkisiyle son haftalarda petrol fiyatları Türkiye gibi net petrol ithalatçısı ülkeler lehine bir performans sergiledi. Ancak, petrol fiyatları üzerindeki yukarı yönlü risklerin jeopolitik gelişmelere de bağlı olarak önümüzdeki dönemde varlığını sürdüreceğini düşünüyoruz.

Ödemeler Dengesi

(milyon USD)

	Nisan 2018	Ocak - Nisan 2017	Ocak - Nisan 2018	% Değişim	12 Aylık Kümülatif
Cari İşlemler Dengesi	-5.426	-12.104	-21.799	80,1	-57.073
Dış Ticaret Dengesi	-5.462	-12.146	-22.638	86,4	-69.441
Hizmetler Dengesi	1.474	2.840	4.443	56,4	21.547
Seyahat (net)	1.122	2.769	3.773	36,3	18.659
Birincil Gelir Dengesi	-1.489	-3.391	-3.856	13,7	-11.544
İkincil Gelir Dengesi	51	593	252	-57,5	2.365
Sermaye Hesabı	-4	-2	25	-	43
Finans Hesabı	-5.166	-20.367	-17.994	-11,7	-44.139
Doğrudan Yatırımlar (net)	-703	-2.725	-1.778	-34,8	-7.257
Portföy Yatırımları (net)	502	-7.684	-1.842	-76,0	-18.603
Net Varlık Edinimi	-778	-264	-179	-32,2	-309
Net Yükümlülük Oluşumu	-1.280	7.420	1.663	-77,6	18.294
Hisse Senetleri	-414	1.238	-834	-	1.120
Borç Senetleri	-866	6.182	2.497	-59,6	17.174
Diğer Yatırımlar (net)	-7.726	-2.143	-16.426	666,5	-19.939
Efektif ve Mevduatlar	-4.158	-1.234	-11.314	816,9	-8.227
Net Varlık Edinimi	-2.023	1.747	-6.537	-	-4.706
Net Yükümlülük Oluşumu	2.135	2.981	4.777	60,2	3.521
Merkez Bankası	-13	-45	-43	-4,4	-253
Bankalar	2.148	3.026	4.820	59,3	3.774
Yurt Dışı Bankalar	2.017	1.940	3.558	83,4	732
Yabancı Para	1.658	672	1.719	155,8	-733
Türk Lirası	359	1.268	1.839	45,0	1.465
Yurt Dışı Kişiler	131	1.086	1.262	16,2	3.042
Krediler	-2.601	249	-4.194	-	-8.516
Net Varlık Edinimi	-234	-40	-477	1.092,5	148
Net Yükümlülük Oluşumu	2.367	-289	3.717	-	8.664
Bankacılık Sektörü	1.668	-867	5	-	2.923
Bankacılık Dışı Özel Sektörler	864	527	3.810	623,0	7.261
Ticari Krediler	-963	-1.157	-919	-20,6	-3.260
Diğer Varlıklar ve Yükümlülükler	-4	-1	1	-	64
Rezerv Varlıklar (net)	2.761	-7.815	2.052	-	1.660
Net Hata ve Noksan	264	-8.261	3.780	-	12.891

Kaynak: TCMB, Datastream

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bařekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

İlker řahin
Uzman
ilker.sahin@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Gamze Can
Uzman
gamze.can@isbank.com.tr

H. Erhan Gül
Müdür Yardımcısı
erhan.gul@isbank.com.tr

Ayřim Kalkan
Uzman Yardımcısı
aysim.kalkan@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enştrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.